

atha 'ātma-mātra-bharāṇe yatnavantam avekshya mām
parityajya, gataḥ sarvaḥ sa mūshaka-paricchadaḥ. 117
avṛttikam prabhuṃ bhṛityā, apushpam bhramarās tarum,
ajalam ca saro haṁsā muñcanty api cirośhitāḥ. — 118

«itthaṃ tatra cirodvignaḥ suhṛidaṃ Laghupātinam
«prāpya 'etaṃ, kacchapa-çreshṭha, tvat-pārçvam aham āgataḥ.» 119
evaṃ Hiranyakena 'ukte, kūrmo Mantharako 'bhyadhāt:
«svam eva sthānam etat te; tad mā, mitra, 'adhritiṃ kṛithāḥ! 120
«guṇino na videṣo 'sti, na saṃtusthāsya ca 'asukham,
«dhīrasya ca vipad nāsti, na 'asādhyaṃ vyavasāyinaḥ.» 121
iti tasmin vadaty eva kūrme, Citrāṅga-saṃjñakāḥ
dūrato vyādha-vitrasto mṛigas tad vanam āyayau. 122
taṃ dṛiṣṭvā tasya dṛiṣṭvā ca paçcād vyādham anāgatam,
āçvāsitenā tenaiva sakhyaṃ kūrma-dayo vyadhuḥ. 123
nyavasaṁs te tatas tatra kāka-kūrma-mṛiga-'ākhavaḥ
parasparopacāreṇa sukhitāḥ suhṛidaḥ samam. 124

ekadā kvāpi Citrāṅgaṃ cirāyantam tam ikṣhitum
āruhya tarum, aikshishṭa Laghupāti sa tad vanam. 125
dadarça ca nadi-tīre kālāpāçena saṃyatam
Citrāṅgaṃ; avaruhyā 'etad avadac ca 'ākhu-kūrmayoḥ. 126
tataḥ saṃmantrya, cañcvā taṃ gṛihitvā 'ākhuṃ Hiranyakam,
Citrāṅgasya 'antikam tasya Laghupāti nināya tam. 127
Hiranyakaç ca taṃ baddha-vidhuraṃ mūshako mṛigam
kṣhaṇād amuñcad āçvāsya daçana-chinna-pāçakam. 128
tāvad Mantharako 'bhyetya nadi-madhyena kacchapaḥ
āruroha taṣaṃ teshāṃ nikaṣaṃ sa suhṛit-priyaḥ. 129
tatksanaṃ sa kuto 'py etya lubdhakāḥ pāça-dāyakaḥ,
vidruteshu mṛigādyeshu, labdhvā taṃ kūrman agraḥīt. 130
kṣiptvā ca jālīkāntas taṃ, yāvad nasṭha-mṛigākulaḥ
sa yāti, tāvad dṛiṣṭvā 'etad dirghadṛiçvākhu-vākyataḥ 131
mṛigo gatvā tato dūre patitvā 'āsīd mṛito yathā,
kākas tu mūrdhni tasya 'āsīc cakshuṣī pāṭayann iva. 132
tad dṛiṣṭvā sa gṛihitaṃ taṃ vyādho matvā mṛigaṃ mṛitam
gantum pravavṛite, nadyās taṭe kūrman nidhāya tam. 133
yāntam dṛiṣṭvā tam, abhyetya mūshakas tasya jālīkām
kūrmasya so 'cchinat; tena mukto nadyāṃ papāta saḥ. 134
mṛigo 'pi nikaṭi-bhūtaṃ vyādham vīkshya vikacchapam
utthāya sa palāyya 'agāt, kāko 'py ārūdhavaṁs tarum. 135
etya vyādho 'tha kūrman taṃ bandha-cheda-palāyitam,
«aprāpyo bhaya-vibhrasṭa», evaṃ çocann agād griham. 136
tato milanti sma 'ekatra bṛiṣṭāḥ kūrma-dayo 'tra te,
mṛigas tu pṛtīmān evaṃ kūrma-dīns trin uvāca saḥ: 137
«puṇyavān asmi, yat prāptā bhavantaḥ suhṛido mama,
«prāṇān upekshya yair evaṃ mṛityor adya 'aham uddhṛitaḥ.» 138

Abhandl. d. DMG. IV, 5.